

MOŻESZ
i Ty!

**Sprawozdanie
z efektów
pracy
organizatora
rodzinnej
pieczy
zastępczej
za rok 2024**

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	str. 3
II. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego.....	str. 4
1. Rodzinna piecza zastępcza.....	str. 4
1.1 Struktura rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 4
1.2 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 10
1.3 Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ze środowiskiem lokalnym.....	str. 12
1.4 Wsparcie specjalistyczne dla rodzin zastępczych.....	str. 16
1.5 Rekrutacja i dobór kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 28
1.6 Szkolenia rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.....	str.30
1.7 Promocja rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 32
2. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej.....	str. 36
3. Instytucjonalna piecza zastępcza.....	str. 41
3.1 Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	str. 41
4. Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.....	str. 45
III. Sytuacja osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą.....	str. 46
IV. Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.....	str. 50
V. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej na rok 2025.....	str. 56

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 76 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r.

o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej jest wyznaczona przez starostę jednostka organizacyjna powiatu lub podmiot, któremu starosta zlecił realizację tego zadania.

W przypadku gdy wyznaczoną jednostką organizacyjną jest powiatowe centrum pomocy rodzinie, w centrum tym tworzy się zespół do spraw pieczy zastępczej.

Zgodnie z Zarządzeniem Starosty Wodzisławskiego Nr 84/2011 z dnia 21 października 2011 r. zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim. W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie funkcjonuje Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy, do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy m.in. przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy.

W niniejszym opracowaniu przedstawiano działania podejmowane w zakresie wspierania rodzin i systemu pieczy zastępczej w Powiecie Wodzisławskim w 2024 roku, a także wskazano istniejące problemy, potrzeby i dalsze kierunki działań w tym obszarze.

II. Charakterystyka systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego

1. Rodzinna piecza zastępcza

1.1 Struktura rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze

Dzieci przyjmowane są do pieczy zastępczej zwykle w sytuacji, gdy rodzice z różnych powodów nie radzą sobie z obowiązkami rodzicielskimi. W 2024 roku w większości przypadków umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego wynikało z występowania kilku dysfunkcji rodziny. Najczęstszą przyczyną umieszczania dzieci w pieczy zastępczej była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych powiązana z uzależnieniem rodziców od alkoholu.

W 2024 roku do rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu po raz pierwszy zostało przyjętych 78 dzieci. Najwięcej dzieci zostało umieszczonych w spokrewnionej formie rodzinnej pieczy zastępczej – 32 dzieci.

Tabela nr 1: Liczba nowych umieszczeń w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Wodzisławskim wraz z liczbą dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej
Spokrewnione	32
Niezawodowe	10
Zawodowe	26
Rodzinny dom dziecka	10
Razem:	78

źródło: dane własne

W roku sprawozdawczym 12 dzieci (8 postanowień), pomimo decyzji sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej, pozostało w rodzinach biologicznych, które nie spełniały funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Przyczyną braku realizacji postanowień sądowych był brak miejsc w pieczy zastępczej lub brak współpracy ze strony rodziców biologicznych.

Tabela nr 2: Liczba niezrealizowanych postanowień sądu

Liczba niezrealizowanych postanowień	Przyczyna braku realizacji postanowień sądowych
4	Brak miejsc w pieczy zastępczej
4	Brak współpracy ze strony rodziców biologicznych

źródło: dane własne

Na koniec 2024 roku rodzinna piecza zastępcza funkcjonowała w formie rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych, których było 178 oraz w formie rodzinnych domów dziecka w liczbie 6. Wśród rodzin

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

zastępczych rodziny spokrewnione stanowiły 67%, rodziny niezawodowe – 21%, a rodziny zawodowe i rodzinne domy dziecka – 12%.

Tabela nr 3: Formy rodzinnej pieczy zastępczej

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin
Spokrewnione	123
Niezawodowe	39
Zawodowe	12
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	2
Zawodowa specjalistyczna	2
Rodzinny dom dziecka	6
Razem:	184

źródło: dane własne

Funkcję rodziny zastępczej pełniło 113 małżeństw i 71 samotnych osób.

Rodziny, które opiekowały się jednym dzieckiem stanowiły 62%, dwojgiem dzieci – 19%, trojgiem – 8%, zaś czworgiem i więcej dzieci – 11% wszystkich rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka.

Ponad połowa rodzin zastępczych i osób prowadzących rodzinne domy dziecka to osoby w wieku 51–70 lat.

Należy w tym miejscu wskazać, że Powiat Wodzisławski stwarza warunki do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej m. in. zwiększając limit rodzin zastępczych.

Uchwałą Nr XXXV/359/2021 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 20 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy

Zastępczej w Powiecie Wodzisławskim na lata 2022 - 2024 ustanowiono limit

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

tworzenia rodzin zastępczych zawodowych po 2 w roku 2022, 2023 i 2024.

Na podstawie analizy danych dotyczących funkcjonowania pieczy zastępczej, informacji gmin na temat zagrożeń w środowiskach rodzin biologicznych, mając na uwadze deinstytucjonalizację pieczy zastępczej, limit ten Uchwałą Nr LIII/511/2023 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 4 września 2023 roku został zwiększony do 4 rodzin w 2023 i 2024 roku.

W związku z powyższym, w roku 2023 przekwalifikowano 4 niezawodowe rodziny zastępcze na rodziny zastępcze zawodowe.

W 2024 roku zawarto 4 kolejne umowy o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej, w tym: podpisano 1 umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej, 2 rodziny niezawodowe przekwalifikowano na rodziny zastępcze zawodowe, z jedną z rodzin zastępczych zawodowych podpisano umowę o prowadzenie rodzinnego domu.

Dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

W rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 358 dzieci, w tym 53 w rodzinnych domach dziecka (stan na 31.12.2024 roku).

Tabela nr 4: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci
Spokrewnione	173
Niezawodowe	59
Zawodowe	47

cd. Tabela nr 4: Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Forma rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci
Zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	20
Zawodowa specjalistyczna	6
Rodzinny dom dziecka	53
Razem:	358

źródło: dane własne

Spośród wszystkich dzieci objętych opieką 53 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności, w tym 6 pełnoletnich wychowanków - orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Tabela nr 5: Liczba dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci z niepełnosprawnością
Spokrewnione	21
Niezawodowe	6
Zawodowe	4
Zawodowe specjalistyczne	3
Rodzinny dom dziecka	13
Pełnoletni wychowankowie	6
Razem:	53

źródło: dane własne

Zarówno w rodzinach zastępczych, jak i w rodzinnych domach dziecka, najliczniejszą grupę stanowiły dzieci w wieku 7–13 lat (141), natomiast niemowlęta stanowiły najmniej liczną grupę (8).

Tabela nr 6: Wiek dzieci przebywających w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka

Wiek dzieci	Liczba dzieci w rodzinach spokrewnionych	Liczba dzieci w rodzinach niezawodowych	Liczba dzieci w rodzinach zawodowych	Liczba dzieci w rodzinnych domach dziecka
Poniżej 1 roku	1	2	5	0
od 1 roku do 3 lat	12	4	14	3
4 – 6 lat	18	12	8	6
7 – 13 lat	74	13	30	24
14 – 17 lat	49	22	12	15
18 – 24 lata	18	7	4	5

źródło: dane własne

Negatywną tendencją jest mała liczba dzieci powracających do swoich środowisk naturalnych. Spowodowane jest to głównie niską motywacją rodziców biologicznych i nieodpowiednim funkcjonowaniem w środowisku. W 2024 roku tylko 16 dzieci w wieku do 18 roku życia powróciło pod opiekę rodziców biologicznych.

Tabela nr 7: Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej

Typ rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej
Spokrewnione	7
Niezawodowe	6
Zawodowe	1
Rodzinny dom dziecka	2
Razem:	16

źródło: dane własne

Należy jednak podkreślić, że w większości sytuacji, z uwagi na dobro dziecka, opieka zastępcza utrzymywana jest aż do pełnoletności. W Powiecie Wodzisławskim można bowiem zauważyć, iż w rodzinnych formach pieczy zastępczej większość dzieci przebywa już ponad 3 lata. Świadczy to o potrzebie wzmocnienia systemu wspierania rodziny i reintegracji po umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza powinna mieć bowiem charakter jedynie okresowy i wszędzie tam, gdzie jest to możliwe, zmierzać do integracji dziecka z jego rodziną naturalną.

Tabela nr 8: Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej

Okres przebywania	Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
Do 3 miesięcy	24
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	44
Powyżej 6 do 12 miesięcy	18
Powyżej 1 roku do 2 lat	66
Powyżej 2 lat do 3 lat	59
Powyżej 3 lat	173

źródło: dane własne

1.2 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim jest instytucją, która organizuje i koordynuje obowiązki związane z funkcjonowaniem całego systemu pieczy zastępczej w Powiecie Wodzisławskim.

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim zadania organizowania rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Sekcja Wsparcia Rodzin, w której zgodnie z ustawą został powołany Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Rysunek nr 1: Specjaliście w sekcji Wsparcia Rodzin, Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej w 2024 roku

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- 1) świadczenie pomocy pedagogiczno – psychologicznej;
- 2) organizowanie szkoleń;
- 3) organizowanie terapii;

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

- 4) prowadzenie grup wsparcia;
- 5) przyznawanie i wypłacanie świadczeń pieniężnych;
- 6) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 7) zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej organizując wsparcie dla rodzin zastępczych oraz umieszczonych w nich dzieci ściśle współpracuje z pracownikami Zespołu ds. świadczeń i Zespołu ds. Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

1.3 Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej ze środowiskiem lokalnym

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim podejmuje działania w kierunku zapewnienia jak najlepszej współpracy między instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny na terenie Powiatu Wodzisławskiego.

W listopadzie ubiegłego roku rozpoczął się cykl spotkań poświęconych kluczowym zagadnieniom związanym z pieczą zastępczą. Na zaproszenie dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim w spotkaniu wzięła udział Pani Monika Zielińska, Prezes Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim, a także kierownicy ośrodków pomocy społecznej z terenu Powiatu Wodzisławskiego. Spotkanie było okazją, by wspólnie spojrzeć na wyzwania jakie niesie za sobą praca z rodzinami i dziećmi w pieczy zastępczej, a także aby zastanowić się jak jeszcze skuteczniej realizować

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

wspólne działania na rzecz dzieci i rodzin.

Współpraca organizatora rodzinnej pieczy zastępczej z sądem wiązała się z uczestnictwem w posiedzeniach sądu dotyczących dzieci (w przypadkach wezwania na posiedzenie), w sprawach związanych z ograniczeniem, odebraniem bądź przywróceniem władzy rodzicielskiej rodzicom biologicznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Ponadto zgodnie z art. 47 ust. 5–7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej i organizator rodzinnej pieczy zastępczej informowali, co najmniej raz na sześć miesięcy, właściwy sąd o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka (557 sprawozdań w 2024 roku) oraz o sytuacji rodziny dziecka (434 sprawozdań w 2024 roku).

W przypadkach stwierdzenia ustania przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej informował właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, a w sytuacjach nieprzekazania do sądu w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej ww. informacji, organizator składał do właściwego sądu wnioski o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, celem uregulowania jego sytuacji prawnej (18 wniosków w 2024 roku). Oprócz czynności związanych z uregulowaniem sytuacji prawnej dziecka organizator rodzinnej pieczy zastępczej podejmował także działania w sprawach o alimenty dla podopiecznych (30 wniosków w 2024 roku zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy), a także przekazywał do sądu opinie w sprawie zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej wraz z informacją o całokształcie sytuacji dziecka, zgodnie

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

z art. 131 ust. 2 ustawy.

Działania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na rzecz dzieci podejmowane z ośrodkami pomocy społecznej koncentrowały się na pozyskiwaniu informacji o biologicznych rodzicach dzieci. Informacje te były niezbędne m.in. przy opracowywaniu planów pomocy dziecku. Inną formą współpracy z pracownikami ośrodków pomocy społecznej było ich uczestnictwo w pracach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka (607 ocen sytuacji dziecka w 2024 roku). Zespoły ds. oceny dokonywały analizy aktualnej sytuacji rodzinnej, szkolnej, bytowej i zdrowotnej dziecka, monitorowały wdrożenie procedur adopcyjnych dla dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie oraz dokonywały oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Zespoły analizowały metody pracy z dzieckiem i rodziną oraz zakres współpracy rodziców zastępczych z innymi instytucjami. Po przeprowadzonych ocenach, jeżeli zachodziła taka konieczność, dokonywano modyfikacji sporządzonych planów pomocy dziecku (607 planów pomocy dziecku w 2024 roku). Współpraca z ośrodkami adopcyjnymi polegała na zgłaszaniu dzieci o uregulowanej sytuacji prawnej, aby mogły przez ośrodek zostać zakwalifikowane do adopcji (37 zgłoszonych dzieci w 2024 roku). Przedstawiciele tych placówek uczestniczyli również w posiedzeniach zespołów ds. oceny sytuacji dziecka, na których analizowano sytuację dzieci także pod kątem przebiegu procesów adopcyjnych. Podejmowane działania były adekwatnie do sytuacji prawnej oraz wieku dziecka. Zarówno koordynatorzy, jak i organizatorzy współpracowali również z placówkami szkolnymi, przede wszystkim poprzez kontakty z pedagogiem

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

szkolnym oraz wychowawcami dzieci monitorując postępy w nauce oraz zachowania dzieci w szkole i w grupie rówieśniczej.

W zakresie podejmowanych przedsięwzięć w obszarze pieczy zastępczej Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim współpracowało również z organizacjami pozarządowymi tj.:

- w zakresie pomocy rzeczowej z Ośrodkiem Caritas Archidiecezji Katowickiej św. Hiacynta i Franciszek w Wodzisławiu Śląskim,
- z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika składając wnioski w 2024 roku w ramach Konkursów "Wolontariusz Roku 2024" oraz "Koordynator Wolontariatu 2024",
- z Wolontariuszami z Wodzisławskiego Uniwersytetem Trzeciego Wieku przy organizacji imprez integrujących środowisko rodzin zastępczych,
- z Fundacją Ernst Young w zakresie pozyskania środków zewnętrznych na organizację szkoleń dla rodzin zastępczych oraz szkoleń dla pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W zakresie prowadzenia warsztatów „Szkoła dla Rodziców i Wychowawców” oraz wydawania opinii i orzeczeń dla dzieci w celach edukacyjnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracowało z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Wodzisławiu Śląskim.

W lipcu 2024 roku w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027 dla Priorytetu: FESL.07.00 – Fundusze Europejskie dla społeczeństwa dla Działania: FESL.07.07 – Wsparcie rodziny, dzieci i młodzieży oraz deinstytucjonalizację pieczy zastępczej został złożony wniosek na realizację projektu pn. „Rodzina w Centrum”. Projekt został dopuszczony do negocjacji.

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

Wartość projektu wynosi 2 403 694,86 zł, natomiast kwota dofinansowania jaką otrzymał Powiat Wodzisławski to 2 283 510,11 zł.

1.4 Wsparcie specjalistyczne dla rodzin zastępczych

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zapewniał rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka możliwość korzystania ze specjalistycznej pomocy.

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka były informowane o możliwości skorzystania ze wsparcia specjalistycznego głównie podczas wizyt pracowników merytorycznych i na spotkaniach poświęconych ocenie sytuacji dziecka.

W przypadkach, gdy zaistniała taka konieczność, koordynatorzy lub przedstawiciele organizatora rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli również w konsultacjach udzielanych przez specjalistów.

Specjalistyczna pomoc – w zależności od występującego problemu – miała charakter doraźny lub gdy zaistniała taka konieczność również długofalowy. Oferowana pomoc każdorazowo miała charakter indywidualny i była uzależniona od sytuacji w konkretniej rodzinie.

Bieżące poradnictwo i wsparcie dla rodzin zastępczych i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej było prowadzone przez psychologa i pedagoga Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Długoterminową pomoc i terapię psychologiczną dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych prowadzili specjaliści Zespołu ds. Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej zatrudnieni w ramach umów zlecenia.

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

W 2024 roku dodatkowe wsparcie dla rodzin i dzieci zapewniało dwóch psychologów świadczących poradnictwo psychologiczne oraz psychoterapeuta.

Ponadto psycholog Centrum Rozwoju Osobistego i Neuroterapii „Gallus” w Wodzisławiu Śląskim, przeprowadzał okresową diagnozę psychologiczną funkcjonujących rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych sporządzając 31 opinii psychologicznych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zgodnie z art. 45a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Powyższa diagnoza psychologiczna dotyczyła 17 zawodowych i 14 niezawodowych rodzin zastępczych.

Tabela nr 9: Poradnictwo specjalistyczne

Rodzaj poradnictwa	Liczba porad specjalistycznych	Liczba rodzin
Poradnictwo psychologiczne	296	59
Psychoterapia	120 sesji	10
Poradnictwo seksuologiczne	1	1
Razem	417	70

źródło: dane własne

Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej

Rodziny zastępcze w ramach wsparcia specjalistycznego współpracowały z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Podstawowym zadaniem koordynatora było udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym

rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Koordynator utrzymywał stały kontakt, przede wszystkim osobisty (spotkania w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych), ale także telefoniczny i mailowy z rodzinami zastępczymi i wychowankami. Rozpoznawał potrzeby i problemy rodzin zastępczych współpracując w tym zakresie z innymi instytucjami tj.:

- 1) z przedstawicielami ośrodków pomocy społecznej (asystent rodziny, pracownik socjalny), szczególnie pod kątem powrotu dziecka pod opiekę rodziny naturalnej; przy współpracy z asystentem rodziny, koordynator sporządzał plan pomocy dziecku;
- 2) z przedstawicielami szkoły (wychowawca, pedagog, psycholog szkolny, dyrektor szkoły), przedszkola, żłobka, w sytuacji kiedy wychowanek odbywał praktyki zawodowe, koordynator współpracował i pozyskiwał informacje od opiekuna praktyk przygotowujących do zawodu; na bieżąco monitorował postępy w nauce, trudności edukacyjne, zachowanie dziecka, frekwencję oraz współpracę rodziny zastępczej z ww. placówkami;
- 3) z przedstawicielami ośrodka adopcyjnego sporządzał i przekazywał informacje dotyczące dziecka po uregulowaniu sytuacji prawnej dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej;
- 4) z Sądem Rodzinnym, sporządzał dwa razy w roku sprawozdanie dotyczące sytuacji rodziny naturalnej dziecka;
- 5) z Komendą Powiatową Policji organizował warsztaty i szkolenia dla rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych, dotyczące przestrzegania prawa, profilaktyki i zapobieganiu demoralizacji.

Ponadto koordynator zapewniał rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostęp do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej. Sporządzał we współpracy z rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka plan pomocy dziecku.

Głównym celem pracy koordynatora z rodziną zastępczą był prawidłowy rozwój dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, realizowany w obszarach takich jak: zdrowie, rodzina, edukacja, zainteresowania, usamodzielnienie, przysposobienie. Podstawą realizacji zadań przez koordynatora było dokładne rozpoznanie wszystkich potrzeb dziecka oraz planowanie odpowiednich działań w tym zakresie.

Najczęściej wskazywanymi w roku sprawozdawczym obszarami pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej były działania polegające na:

- 1) zapewnieniu podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej;
- 2) kultywowaniu przez rodzinę zastępczą uroczystości religijnych i rodzinnych, podtrzymanie kontaktów z rodziną biologiczną;
- 3) monitorowaniu postępów w nauce, kontynuacji nauki w szkole, uczestnictwo w zajęciach dodatkowych;
- 4) umożliwieniu rozwoju uzdolnień i zainteresowań zgodnie z potrzebami dziecka;
- 5) usamodzielnieniu oraz działaniach polegających na sporządzeniu planu usamodzielnienia;
- 6) przysposobieniu oraz działaniu polegającemu na dopełnieniu formalności

związanych z procesem adopcyjnym.

Pomoc ze strony koordynatorów wobec rodzinnych środowisk zastępczych przybierała formy zarówno edukacyjne, jak i wspierające, tj. zbieżne z ich podstawowymi obowiązkami. Standardowe działania jakie podejmował koordynator przy rozwiązywaniu ww. problemów to m.in.: bezpośrednie rozmowy z dzieckiem (np. o charakterze motywacyjnym, wspierającym lub wychowawczym), rodzinami zastępczymi i prowadzącymi rodzinne domy dziecka (np. o charakterze wspierającym/doradczym), wizyty u rodzin w towarzystwie psychologa lub pedagoga Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, spotkania z wychowawcą i pedagogiem szkolnym, polecenie psychiatry dziecięcego, proponowanie badań w poradni pedagogiczno-psychologicznej i pomoc w przygotowaniu wniosku w tej sprawie, doradzanie w kwestii umieszczenia dziecka w placówce kształcenia specjalnego lub młodzieżowym ośrodku socjoterapii. Jednostkowymi działaniami w ramach rozwiązywania występujących problemów były np.: spotkanie z dyrektorem szkoły, zorganizowanie spotkań dziecka z policjantem dzielnicowym (rozmowy o charakterze dyscyplinującym lub przedstawiającym konsekwencje niewłaściwego zachowania).

W roku sprawozdawczym w I półroczu 2024 roku 101 rodzinnych form pieczy zastępczej skorzystało z pomocy koordynatora, w II półroczu opieką koordynatora objętych było 96 rodzin.

Specjalista pracy socjalnej oraz specjaliści pracy z rodziną

W stosunku do rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka nieobjętych opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, zadania koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej wykonywał specjalista pracy socjalnej i specjaliści pracy z rodziną. Do ich obowiązków należało między innymi:

- 1) realizowanie postanowień sądu rodzinnego o umieszczeniu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 2) udzielanie pomocy rodzinom w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;
- 3) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną;
- 4) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;
- 5) udział w posiedzeniach Zespołu ds. oceny całokształtu sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz oceny rodziny zastępczej;
- 6) opiniowanie kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej oraz uczestnictwo w procesach kwalifikacyjnych kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej i zawodowej rodziny zastępczej oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

Psycholog i pedagog

Bieżące poradnictwo i wsparcie dla rodzin zastępczych, ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej było prowadzone przez psychologa i pedagoga Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej.

Pomoc udzielana była w siedzibie Centrum, jak również w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej.

Do zadań psychologa należało m.in.

- 1) udzielanie poradnictwa i pomocy psychologicznej rodzinom zastępczym oraz wychowankom umieszczonym lub opuszczającym rodzinną pieczę zastępczą;
- 2) przeprowadzanie wstępnych rozmów z kandydatami na rodzinę zastępczą;
- 3) opiniowanie i kwalifikowanie kandydatów na rodzinę zastępczą poprzez sporządzanie opinii psychologicznych o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- 4) sporządzanie diagnozy psychologicznej dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 5) ustalanie terminów okresowych badań psychologicznych niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych;
- 6) uczestnictwo i zapewnienie wsparcia psychologicznego dla dzieci podczas realizacji postanowień sądu o umieszczeniu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej;
- 7) uczestnictwo i zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci w realizacji postanowień sądu o przymusowym odbiorze dziecka przez kuratora

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

zawodowego do rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej;

8) uczestnictwo w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz zespołu ds. oceny rodziny zastępczej;

9) uczestnictwo w spotkaniach dzieci przebywających w rodzinnych formach opieki z rodzicami naturalnymi oraz sporządzanie opisu z przebiegu tych spotkań, jak również opiniowanie przebiegu tych kontaktów na potrzeby sądu;

10) organizowanie i prowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej.

Do zadań pedagoga należało natomiast:

1) prowadzenie naboru i wielostopniowego procesu kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej;

2) przeprowadzanie wstępnej rozmowy z kandydatami na rodzinę zastępczą;

3) podejmowanie działań w zakresie promowania rodzicielstwa zastępczego i koordynowanie tych działań;

4) udzielanie poradnictwa kandydatom na rodziców zastępczych;

5) sporządzanie opinii pedagogicznych kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej;

6) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

7) udzielanie poradnictwa i pomocy pedagogicznej rodzinom zastępczym oraz wychowankom umieszczonym lub opuszczającym rodzinną pieczę zastępczą;

8) uczestniczenie w posiedzeniach zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz zespołu ds. oceny rodziny zastępczej;

- 9) organizowanie pomocy specjalistów dla rodzin zastępczych i wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej, w tym grupy wsparcia, poradnictwa specjalistycznego, szkoleń podnoszących kwalifikacje rodzin zastępczych;
- 10) organizowanie i prowadzenie warsztatów dla dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 11) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy oraz koordynowanie wolontariatu w zakresie pomocy w edukacji dzieci w pieczy zastępczej;
- 12) organizowanie imprez o charakterze integracyjnym dla rodzin zastępczych i dzieci przebywających w rodzinach.

Inne formy wsparcia

Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka miały możliwość korzystania z różnorodnych form wsparcia wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj.

- 1) z poradnictwa, które miało na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 2) szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji;
- 3) grupy wsparcia, gdzie rodziny dzieliły się własnym doświadczeniem i wspólnie z psychologiem prowadzącym grupę poszukiwały rozwiązań;

Rysunek nr 2: Formy wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej

- 4) ze wsparcia rodziny pomocowej w przypadku, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka nie mogli sprawować opieki nad dzieckiem;
- 5) z zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich, w przypadku gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci bądź

w rodzinnym domu dziecka, w którym przebywa więcej niż 4 dzieci;

6) z prawa do urlopu;

Rysunek nr 3: Formy wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej

7) z możliwości korzystania z pomocy wolontariuszy w nauce dla dzieci, zajęć dodatkowych, w tym wakacji i ferii zimowych, ze szkoleń i warsztatów dla dzieci;

8) ze spotkań integrujących rodziny zastępcze.

Rysunek nr 4: Formy wsparcia rodzinnej pieczy zastępczej

1.5 Rekrutacja i dobór kandydatów do sprawowania rodzinnej pieczy

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim prowadzi stały nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

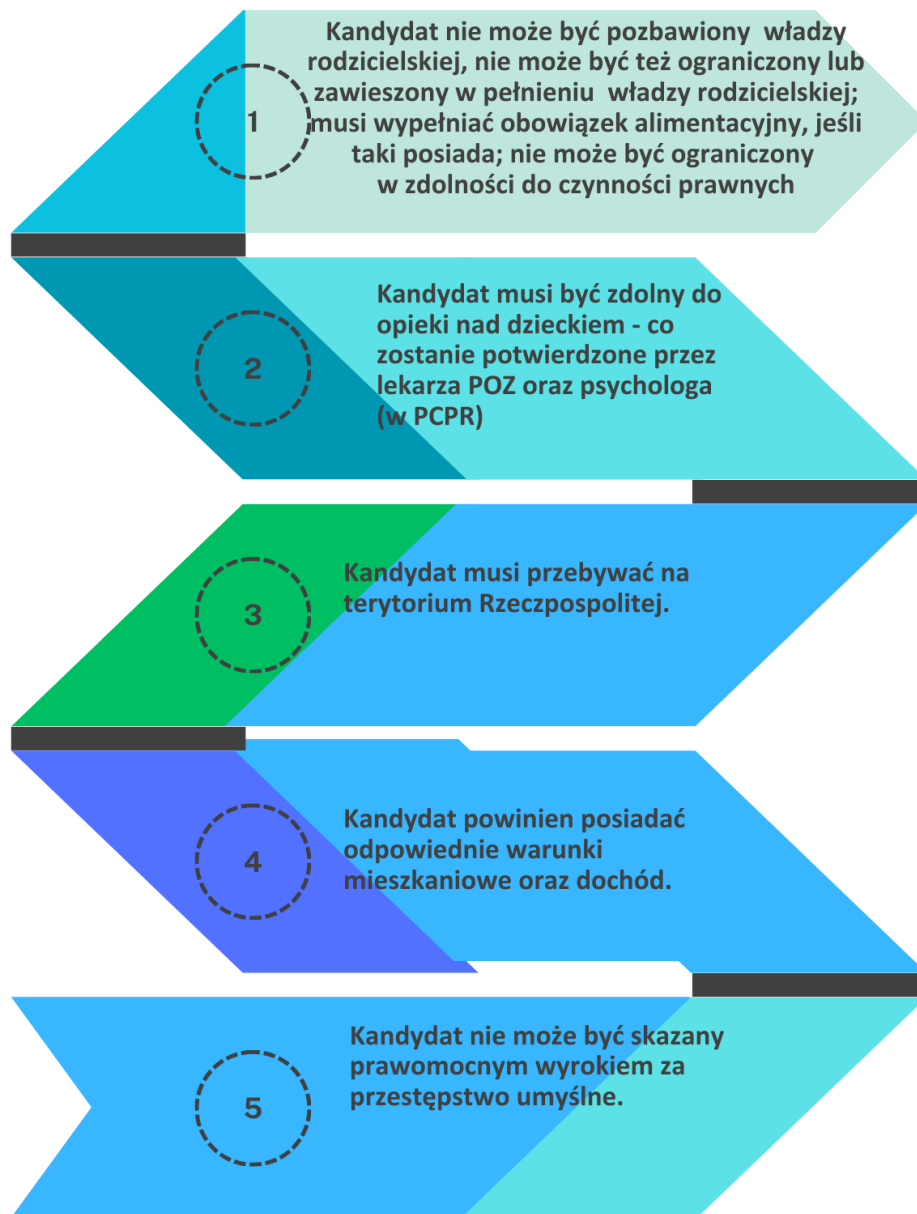
Prowadzenie naboru to niewątpliwie jedno z ważniejszych zadań realizowanych przez organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Rekrutacja i dobór kandydatów do pełnienia ww. funkcji dokonywane są w oparciu o procedury określone w ustawie.

Ustawa szczegółowo określa wymagania jakie musi spełniać osoba, która chciałaby pełnić funkcję rodziny zastępczej. Należy jednak w tym miejscu podkreślić, że ostateczną decyzję w tej sprawie podejmuje każdorazowo sąd rodzinny powierzając kandydatom pieczę zastępczą nad dzieckiem.

Kwalifikacji kandydatów na rodziny zastępcze i prowadzących rodzinne domy dziecka dokonuje zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Zespół gromadzi i analizuje dokumentację w sprawie danej rodziny, m.in. na podstawie zaświadczenia od lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, oceny warunków socjalno – bytowych rodziny, opinii o predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Rysunek nr 5: Warunki trzeba spełniać, żeby zostać rodzicem zastępczym

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

W okresie sprawozdawczym do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej zgłosiło się łącznie 11 osób, w tym 5 małżeństw i 1 osoba samotna. Wszyscy otrzymali wstępną kwalifikację.

W tym miejscu należy wskazać, że pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej opiniują także kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej. W 2024 roku takich opinii było sporządzonych 22.

1.6 Szkolenia rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim szkoli kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej w oparciu o autorski program „Zastępczy – Niezastąpieni”, opracowany przez pracowników Sekcji Wsparcia Rodzin, Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej. Szkolenia rodzin zastępczych stanowią jeden z istotnych elementów systemu rodzinnej pieczy zastępczej. Bez dobrego przygotowania merytorycznego i praktycznego, niejednokrotnie rodziny zastępcze nie byłyby w stanie podołać trudom rodzicielstwa zastępczego. Szkolenie przeprowadzane jest na podstawie programu szkoleniowego dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej, zatwierdzonych decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Program „Zastępczy – Niezastąpieni” został zatwierdzony decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na okres 5 lat w dniu 8 marca 2024 r.

Szkolenie ma na celu wszechstronne przygotowanie kandydatów do prawidłowego pełnienia roli rodzica zastępczego, a tym samym stworzenie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej możliwości wzrastania we

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

właściwym, stabilnym środowisku rodzinnym.

Szkolenia dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej odbywają się w Oazie Aktywności w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim w trybie weekendowym.

Szkolenia prowadzą uprawnieni trenerzy programu „Zastępczy – Niezastąpieni” tj. pracownicy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wykazani w programie W 2024 roku w trakcie 2 cykli szkoleniowych przeszkolono 12 kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, w tym 2 kandydatów zakwalifikowanych na szkolenie w 2023 roku. Wszyscy kandydaci po ukończonym szkoleniu uzyskali kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej.

Rysunek nr 6: Szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej

Dobrą praktyką na terenie Powiatu Wodzisławskiego stało się szkolenie kandydatów na rodziny pomocowe.

Rodzina pomocowa to rodzina czasowo sprawująca opiekę nad dzieckiem w przypadku niesprawowania jej przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka, w szczególności w związku z wypoczynkiem, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu oraz nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka.

Rodziną pomocową może zostać rodzina zastępcza niezawodowa, rodzina zastępcza zawodowa lub prowadzący rodzinny dom dziecka bądź małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim przeszkoleni do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub rodziny przysposabiającej.

1.7 Promocja rodzinnej pieczy zastępczej

W roku sprawozdawczym rozpoznawanie potrzeb w zakresie liczby dzieci wymagających pomocy w formie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej odbywało się na bieżąco w ramach współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim z asystentami rodziny, którzy wspierali rodziny mające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wobec dzieci, pracownikami socjalnymi oraz innymi służbami np. kuratorami, policją. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie stworzyło plan pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze i promowania rodzicielstwa zastępczego.

W tym celu została opracowana „Mapa Powiatu”, w której zaplanowana cykl

wydarzeń mających na celu edukowanie i propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego oraz zachęcenie do bycia rodzicem zastępczym.

W ramach zaplanowanych wydarzeń podjęto następujące działania:

- 1) zamieszczono informacje na temat rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim, na koncie Organizatora na portalu społecznościowym oraz na tablicy informacyjnej Centrum, gdzie znajdowały się ulotki dotyczące rodzicielstwa zastępczego oraz informacje na temat procesu kwalifikacyjnego;
- 2) na stronie Powiatu Wodzisławskiego ukazywały się informacje na temat naboru kandydatów, a także informacje oraz zdjęcia z realizowanych działań wspierających rodziców zastępczych oraz dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego;
- 3) w lokalnych mediach (prasa, radio, telewizja,) ukazały się informacje na temat pieczy zastępczej oraz realizowanych działań na rzecz rodzicielstwa zastępczego;
- 4) w ogólnopolskiej telewizji w programie „Rączka gotuje” wzięła udział rodzina zastępcza z terenu Powiatu Wodzisławskiego;
- 5) zorganizowano stoiska informacyjne z materiałami na imprezach organizowanych w gminach Powiatu Wodzisławskiego, a także cykl spotkań „Możesz i Ty! Z rodziną przy kawie...” oraz spotkania edukacyjne mające na celu pozyskiwanie nowych wolontariuszy;
- 6) organizowano szkolenia dla rodziców zastępczych oraz zapewniono organizację czasu wolnego dla dzieci tj. zajęcia wakacyjne oraz zajęcia w okresie ferii zimowych w Oazie Aktywności, warsztaty kreatywne dla dzieci z okazji świąt

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

Wielkanocnych czy Bożonarodzeniowych;

7) organizowano spotkania integracyjne, w tym Festyn z Rodziną Zastępczą”, ognisko i wspólne kolędowanie;

8) odbyła się konferencja „Możesz i Ty zostać Rodziną Zastępczą”;

9) powiatowe autobusy zostały oklejone informacją o poszukiwaniu rodzin zastępczych i logiem kampanii;

10) nawiązano współpracę z instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi i firmami prywatnymi, które włączyły się w działania organizowane na rzecz rodzin zastępczych;

11) korzystano z opracowanych plakatów i ulotek z kodem QR.

Rysunek nr 7: Logo kampanii „Możesz i TY zostać Z!”

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

Kim jest RODZINA ZASTĘPCZA i czym różni się od rodziny adopcyjnej?

To pojęcia różne i często mylone, choć zarówno **RODZINA ZASTĘPCZA**, jak i **RODZINA ADOPCYJNA** mierzą się z podobnymi wyzwaniami. Trafiają do nich dzieci, które mają багаж trudnych doświadczeń, a marzą o szczęśliwym, pełnym miłości dzieciństwie.

RODZINA ZASTĘPCZA

to czasowa forma pomocy. Dziecko z rodziny zastępczej może wrócić do swojej rodziny, zostać adoptowane lub się usamodzielniać. Może też zostać z Wami na dłużej i pozostać w pieczy zastępczej do 25. roku życia pod warunkiem, że nadal będzie się uczyć. Rodzina zastępcza otrzymuje środki na pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

RODZICE ADOPCYJNI

przejmują obowiązki rodziców biologicznych na całe życie – adopcja wiąże prawnie dziecko z rodzicem adopcyjnym. Dziecko otrzymuje ich nazwisko.

www.pcpw-wodzislaw.pl

Kto może zostać RODZINĄ ZASTĘPCZĄ?

	Osoba samotna	Osoba w związku małżeńskim
Osoba w związku nieformalnym	Osoba z prawem pobytu w Polsce	Osoba, która nie została wcześniej pozbawiona władzy rodzicielskiej
Osoba niekarana	Osoba, która ukończyła szkolenie i uzyskała kwalifikacje	Osoba, która będzie w stanie zaspokoić codzienne potrzeby dziecka

www.pcpw-wodzislaw.pl

Od czego zacząć?

1. Zadzwoń do nas i umów się na spotkanie
2. Złóż pisemny wniosek i komplet dokumentów
3. Zaproś do domu pracownika socjalnego
4. Spotkaj się z psychologiem i pedagogiem
5. Weź udział w bezpłatnym szkoleniu weekendowym
6. Uzyskaj zaświadczenie kwalifikacyjne

Ostatni, ale najważniejszy krok...

PRZYJMŹ DO DOMU dziecko, które potrzebuje właśnie Twojej pomocy.

www.pcpw-wodzislaw.pl

Czego możesz się spodziewać, kiedy zostaniesz już RODZINĄ ZASTĘPCZĄ?

Możesz LICZYĆ NA:

- * Opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, czyli takiej specjalnej osoby, która będzie służyć Ci wsparciem i pomocą.
- * Poradnictwo specjalistyczne.
- * Pomoc psychologa dla Ciebie i dziecka.
- * Szkolenia.
- * Grupa wsparcia.
- * Spotkania integracyjne.
- * Pomoc finansową na utrzymanie dziecka.
- * Wynagrodzenie i prawo do urlopu – w przypadku rodzin zawodowych.

www.pcpw-wodzislaw.pl

Co zyskujesz, zostając RODZINĄ ZASTĘPCZĄ?

Poczucie, że robisz coś **WAŻNEGO**.

**A przede wszystkim...
UŚMIECH dziecka,
które znalazło DOM!**

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Wodzisławiu Śląskim
ul. Wałowa 30
tel. +48 32 455 14 30
piecza.zastepcza@pcpr-wodzislaw.pl
www.pcpw-wodzislaw.pl

fb.com/pcprwodziaw

Możesz i Ty zostać

RODZINĄ ZASTĘPCZĄ

w Powiecie Wodzisławskim

www.pcpw-wodzislaw.pl

2. Finansowanie rodzinnej pieczy zastępczej

Do zadań powiatu należy finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka.

Rodzinie zastępczej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługują świadczenia pieniężne o charakterze obligatoryjnym lub fakultatywnym.

Tabela nr 10: Rodzaj i zakres świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

ŚWIADCZENIE	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka
Obligatoryjne				
Na pokrycie kosztów utrzymania dziecka	1 002,00 zł	1 517,00 zł	1 517,00 zł	1 517,00 zł
Dodatek dla dziecka z niepełnosprawnością	306,00 zł	306,00 zł	306,00 zł	306,00 zł
Dodatek na dziecko umieszczone w trybie ustawy o postępowaniu z nieletnimi	306,00 zł	306,00 zł	306,00 zł	306,00 zł
Fakultatywne				
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania	do 500,00 zł	do 500,00 zł	do 500,00 zł	do 500,00 zł
Jednorazowe na pokrycie kosztów przyjmowanego dziecka do rodziny				

cd. Tabela nr 10: Rodzaj i zakres świadczeń dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

ŚWIADCZENIE	Rodzina zastępcza spokrewniona	Rodzina zastępcza niezawodowa	Rodzina zastępcza zawodowa	Rodzinny dom dziecka
Z tytułu zdarzeń losowych i innych	Fakultatywne	Fakultatywne	Fakultatywne	Obligatoryjne wg umowy do 2 000,00 zł/rok
Na utrzymanie lokalu mieszkalnego	-	Fakultatywne	Fakultatywne do 3 dzieci Obligatoryjne od 4 dzieci	Obligatoryjne
Na pokrycie kosztów remontu	-	-	Fakultatywne	Obligatoryjne wg umowy do 5 000,00 zł/rok

W roku sprawozdawczym wysokość pomocy finansowej dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka obrazuje poniższy rysunek:

Rysunek nr 9: Świadczenia dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

wypłata comiesięcznego świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka na łączną kwotę:
4 953 431,64 zł

wypłata jednorazowych świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych
z potrzebami przyjmowanego dziecka na łączną kwotę:
82 351,98 zł

wypłata dodatku z tytułu niepełnosprawności dziecka
na łączną kwotę:
172 570,26 zł

wypłata dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka na łączną kwotę:
51 310,00 zł

wypłata świadczeń na pokrycie kosztów związanych
z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki na łączną
kwotę:
6 000,00 zł

wypłata środków finansowych na pokrycie innych niezbędnych
i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego
domu dziecka na łączną kwotę:
5 579,00 zł

wypłata świadczeń na pokrycie niezbędnych kosztów związanych
z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego na łączną kwotę:
15 000,00 zł

wypłata środków finansowych na utrzymanie lokalu mieszkalnego
w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnym dla prowadzących rodzinne domy dziecka i rodzin
zastępczych zawodowych, rodzin zastępczych niezawodowych na łączną kwotę:
388 386,38 zł

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

Łącznie rodzinom zastępczym, rodzinom pomocowym i prowadzącym rodzinny dom dziecka z budżetu Powiatu Wodzisławskiego wypłacono świadczenia na kwotę 5 674 629,26 zł.

Wydatki poniesione na opiekę i wychowanie dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Wodzisławskiego, obejmowała również wydatki poniesione z tytułu umów zleceń wraz z pochodnymi w łącznej kwocie: 2 353 063,40 zł.

Ponadto Powiat Wodzisławski wystąpił o dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy na realizację „Rządowego programu wsparcia powiatu w organizacji i tworzeniu rodzinnych form pieczy zastępczej w 2024 roku” i na ten cel otrzymał środki finansowe w wysokości 258 470,00 zł.

Wsparcie to zostało udzielone ze środków Funduszu Pracy w formie dofinansowania wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń zawodowej rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz wynagrodzeń wraz z pochodnymi od wynagrodzeń rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługujących za 2024 r., począwszy od dnia 1 stycznia 2024 r., za każdy rozpoczęty miesiąc pełnienia wskazanej funkcji.

Łączna kwota wydatków poniesionych przez Powiat Wodzisławski na rodzinną pieczę zastępczą w 2024 roku wyniosła: 7 769 222,66 zł (kwota pomniejszona o dofinansowanie z programu).

Opłata rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim wydało łącznie 1374 decyzji administracyjnych za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, instytucjonalnej oraz w zakładach opiekuńczo – leczniczych, co przedstawia Tabela nr 11:

Tabela nr 11: Liczba decyzji administracyjnych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2024 roku

Decyzje administracyjne	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza	Zakład opiekuńczo - leczniczy
Odstępująca od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy	426	83	1
Zobowiązująca do ponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy	108	21	0
Uchylająca decyzje	89	37	0
Umarzająca należność z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy lub umarzająca postępowanie bezprzedmiotowo	378	64	1
Rozkładająca na raty należność z tytułu opłaty za pobyt dziecka w pieczy	1	0	0

cd. Tabela nr 11: Liczba decyzji administracyjnych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w 2024 roku

Decyzje administracyjne	Rodzinna piecza zastępcza	Instytucjonalna piecza zastępcza	Zakład opiekuńczo - leczniczy
Zmieniająca decyzje administracyjne	155	9	1
Suma wystawionych decyzji	1157	214	3
Łącznie:	1374		

Wpłaty rodziców biologicznych oraz wpłaty komornicze za pobyt dzieci w pieczy zastępczej wyniosły łącznie 195 737,39 zł.

3. Instytucjonalna piecza zastępcza

3.1. Struktura instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie Powiatu Wodzisławskiego działają 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze typu socjalizacyjnego realizujące zadania instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wspólną obsługę ekonomiczno - administracyjną i organizacyjną placówek zapewnia Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Gorzyczkach. Pracą Centrum kieruje oraz reprezentuje na zewnątrz Dyrektor, który również wykonuje zadania pracodawcy wobec pracowników ww. placówek opiekuńczo - wychowawczych i Centrum. Dyrektor kieruje placówkami przy pomocy wychowawców – koordynatorów.

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

W placówkach mogą przebywać dzieci od 10 do 18 roku (w szczególnie uzasadnionych przypadkach określonych w obowiązujących przepisach placówka zapewnia opiekę i wychowanie dzieciom poniżej 10 roku życia), które w związku z trudną sytuacją rodzinną musiały zostać umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Głównym zadaniem placówek jest zapewnienie całodobowej opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej. Placówki zaspokajają niezbędne potrzeby dziecka, w szczególności: emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Ponadto placówki zapewniają dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, obejmują dziecko działaniami terapeutycznymi oraz zapewniają korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych. Ważna dla dobra wychowanków jest współpraca pracowników placówki z rodziną i rodzicami biologicznymi oraz wspieranie w utrzymywaniu kontaktu z osobami bliskimi dziecku (chyba, że sąd postanowi inaczej).

Na terenie placówek prowadzona jest praca z dzieckiem według przygotowanego dla niego planu pomocy dziecku. Plan jest tworzony przy współpracy asystenta rodziny.

W 2024 roku w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Powiatu Wodzisławskiego zostało umieszczonych łącznie 23 dzieci tj.:

1) 9 dzieci w Powiatowej Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Wodzisławiu Śląskim ze statutową ilością miejsc 17 (w tym 3 miejsca dodatkowe zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego);

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

- 2) 6 dzieci w Powiatowym Domu Dziecka w Gorzyczkach ze statutową ilością miejsc 19 (w tym 5 miejsc dodatkowych zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego);
- 3) 8 w Powiatowej Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Gorzyczkach ze statutową ilością miejsc 17 (w tym 3 miejsca dodatkowe zgodnie z decyzją Wojewody Śląskiego).

Tabela nr 12: Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie Powiatu Wodzisławskiego

Nazwa placówki	Liczba umieszczonych dzieci
Powiatowa Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Wodzisławiu Śląskim	9
Powiatowa Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza w Gorzyczkach	6
Powiatowy Dom Dziecka w Gorzyczkach	8
Razem:	23

źródło: dane własne

Do najczęstszych przyczyn umieszczania dzieci poza rodziną naturalną należała bezradność opiekuńczo - wychowawcza rodziców, przemoc, uzależnienie rodzica bądź obojga rodziców od alkoholu. W placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie Powiatu Wodzisławskiego na dzień 31.12.2024 roku przebywało 46 wychowanków.

Tabela nr 13: Dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo - wychowawczych na terenie Powiatu Wodzisławskiego z podziałem na wiek

Dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej w wieku	Placówki opiekuńczo - wychowawcze na terenie powiatu wodzisławskiego
Poniżej 1 roku	0
od 1 roku do 3 lat	0
4 – 6 lat	0
7 – 13 lat	13
14 – 17 lat	32
18-24 lat	1
Razem:	46

źródło: dane własne

W 2024 roku na podstawie postanowień Sądu Rodzinnego do rodziny biologicznej powróciło 1 dziecko. W przypadku 7 wychowanków Sąd orzekł o zmianie formy pieczy zastępczej z instytucjonalnej na rodzinną pieczę zastępczą. Natomiast 14 wychowanków opuściło placówkę i rozpoczęło proces usamodzielnienia.

Tabela nr 14: Liczba dzieci, które opuściły placówki opiekuńczo – wychowawcze

Przyczyna	PPOW Wodzisław	PDD Gorzyczki	PPOW Gorzyczki
Powrót do rodziny biologicznej	0	0	1
Zmiana formy pieczy zastępczej	5	0	2
Usamodzielnienie	6	5	3
Opuszczenie placówki z matką biologiczną	0	0	0

źródło: dane własne

Wśród 46 wychowanków przebywających w placówkach opiekuńczo-
- wychowawczych na terenie Powiatu Wodzisławskiego 6 posiadało orzeczenie
o niepełnosprawności.

4. Finansowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki lub ośrodka wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce lub ośrodku, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej ogłasza Starosta w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.

Tabela nr 15: Koszt utrzymania dziecka w placówkach

Nazwa placówki	Koszt na 1 dziecko
Powiatowy Dom Dziecka w Gorzyczkach	8 956,57 zł
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wodzisławiu Śląskim	7 724,90 zł
Powiatowa Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gorzyczkach	8 304,42 zł

III. Sytuacja osób pełnoletnich opuszczających pieczę zastępczą

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobom opuszczającym, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczą – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczą – terapeutyczną, umieszczonym w pieczy zastępczej na podstawie postanowienia sądu przyznaje się:

- pomoc finansową na: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie
- oraz udziela się pomocy w uzyskaniu: odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia;
- zapewnia się również pomoc prawną i psychologiczną.

Tabela nr 16 : Rodzaje pomocy finansowej dla usamodzielnionych wychowanków

Forma opieki	Długość pobytu	Rodzaj świadczenia		
		Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na kontynuowanie nauki
Rodzina zastępcza spokrewniona	co najmniej 3 lata	4 998,00 zł	2 272,00 zł lub w wysokości nie niższej niż 4 542 zł dla osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności	759,00 zł
Rodzina zastępcza niezawodowa, zawodowa, rodzinny dom dziecka, placówka opiekuńcza -wychowawcza lub regionalna placówka opiekuńcza -wychowawcza	powyżej 3 lat	9 991,00 zł		
	od 2 do 3 lat	4 998,00 zł		
	poniżej 2 lat, nie krócej jednak niż przez okres roku	2 500,00 zł		

cd. Tabela nr16 : Rodzaje pomocy finansowej dla usamodzielnionych wychowanków

Forma opieki	Długość pobytu	Rodzaj świadczenia		
		Pomoc na usamodzielnienie	Pomoc na zagospodarowanie	Pomoc na kontynuowanie nauki
Okręgowy ośrodek wychowawczy, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, młodzieżowy ośrodek wychowawczy	powyżej 3 lat	5 511,00 zł	nie wyżej niż 5 511,00 zł lub w wysokości nie niższej niż 5 511,00 zł dla osoby legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności	551,10 zł

W roku 2024 roku na podstawie wydanych decyzji Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim wypłaciło wychowankom z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej 371 świadczeń na łączną kwotę: 394 559,40 zł, w tym na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: 392 355,00 zł oraz wychowankom wymienionym w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej 4 świadczenia na łączną kwotę 2 204,40 zł.

Tabela nr 17: Świadczenia wypłacone usamodzielnianym wychowankom

Świadczenia z tytułu:	Liczba świadczeń	Kwota
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki:		
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	235	167 291,00 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej	107	74 866,00 zł
dla usamodzielnianych wychowanków placówek wymienionych w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej	4	2 204 40 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie:		
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	10	73 410,00 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie:		
dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej	6	46 379,00 zł
Pomoc na zagospodarowanie:		
dla usamodzielnianych wychowanków z rodzinnych form pieczy zastępczej	9	22 020,00 zł
dla usamodzielnianych wychowanków z instytucjonalnej pieczy zastępczej	4	8 389,00 zł
Razem:	375	394 559,40 zł

W okresie sprawozdawczym Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wodzisławiu Śląskim zaakceptował:

- 1) 20 indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej;
- 2) 16 indywidualnych programów usamodzielnienia wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej;

- 3) 15 modyfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- 4) 40 modyfikacji indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.

Mieszkania treningowe

Pełnoletni wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w ramach indywidualnego programu usamodzielnienia mogą otrzymać wsparcie w formie skierowania do mieszkania treningowego.

Czas pobytu w mieszkaniu treningowym zależy od indywidualnych potrzeb wychowanka i określany jest do momentu uzyskania możliwości samodzielnego funkcjonowania w środowisku. W trakcie pobytu w mieszkaniu osoby otrzymują wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego w zakresie pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów psychologicznych i prawnych. Pomoc na rzecz wychowanków przebywających w mieszkaniu obejmuje przygotowanie do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu poprzez wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych, zdrowotnych, prowadzenie treningów kulinarnych oraz planowania i zarządzania osobistym budżetem, pomoc w uzyskaniu mieszkania, a także wsparcie w innych potrzebach zgłaszanych przez mieszkańców.

W 2024 roku ze wsparcia w mieszkaniu treningowym skorzystało 11 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej dzięki czemu pozyskano miejsca dla dzieci oczekujących na umieszczenie w pieczy.

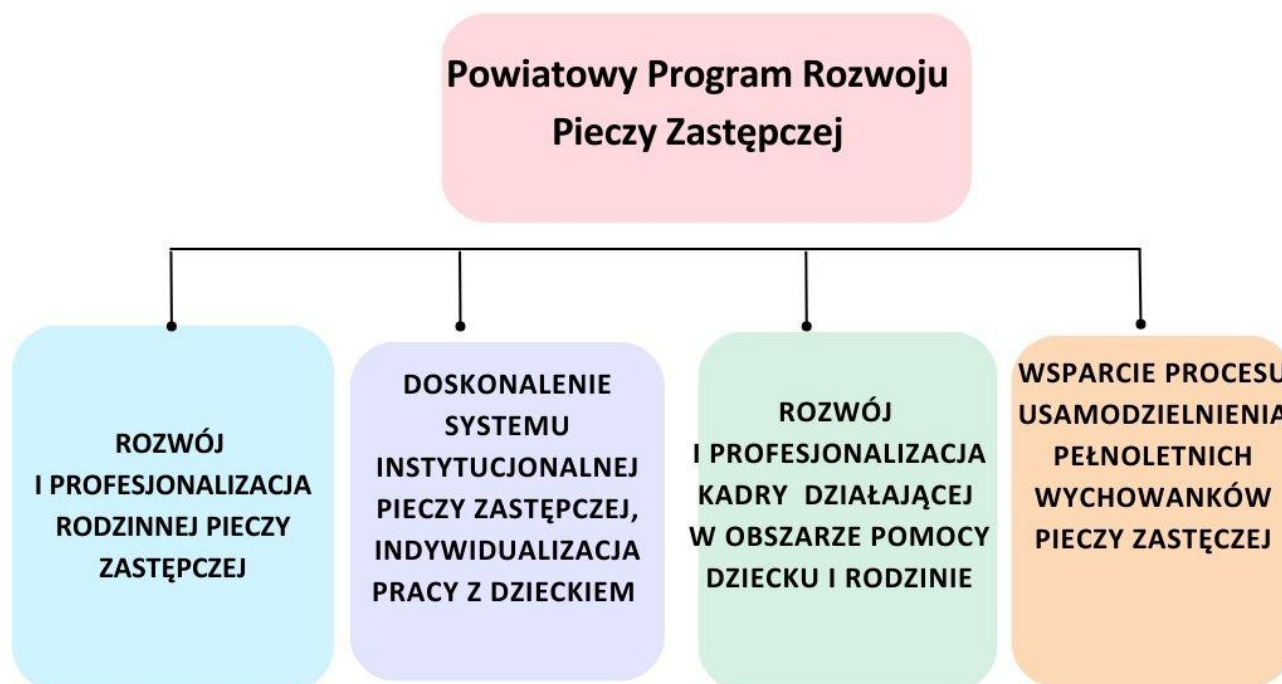
Tabela nr 18: Liczba usamodzielnianych wychowanków, którzy skorzystali ze wsparcia w mieszkaniu chronionym treningowym

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniu treningowym
Usamodzielniani wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej	5
Usamodzielniani wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej	6

IV. Realizacja Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

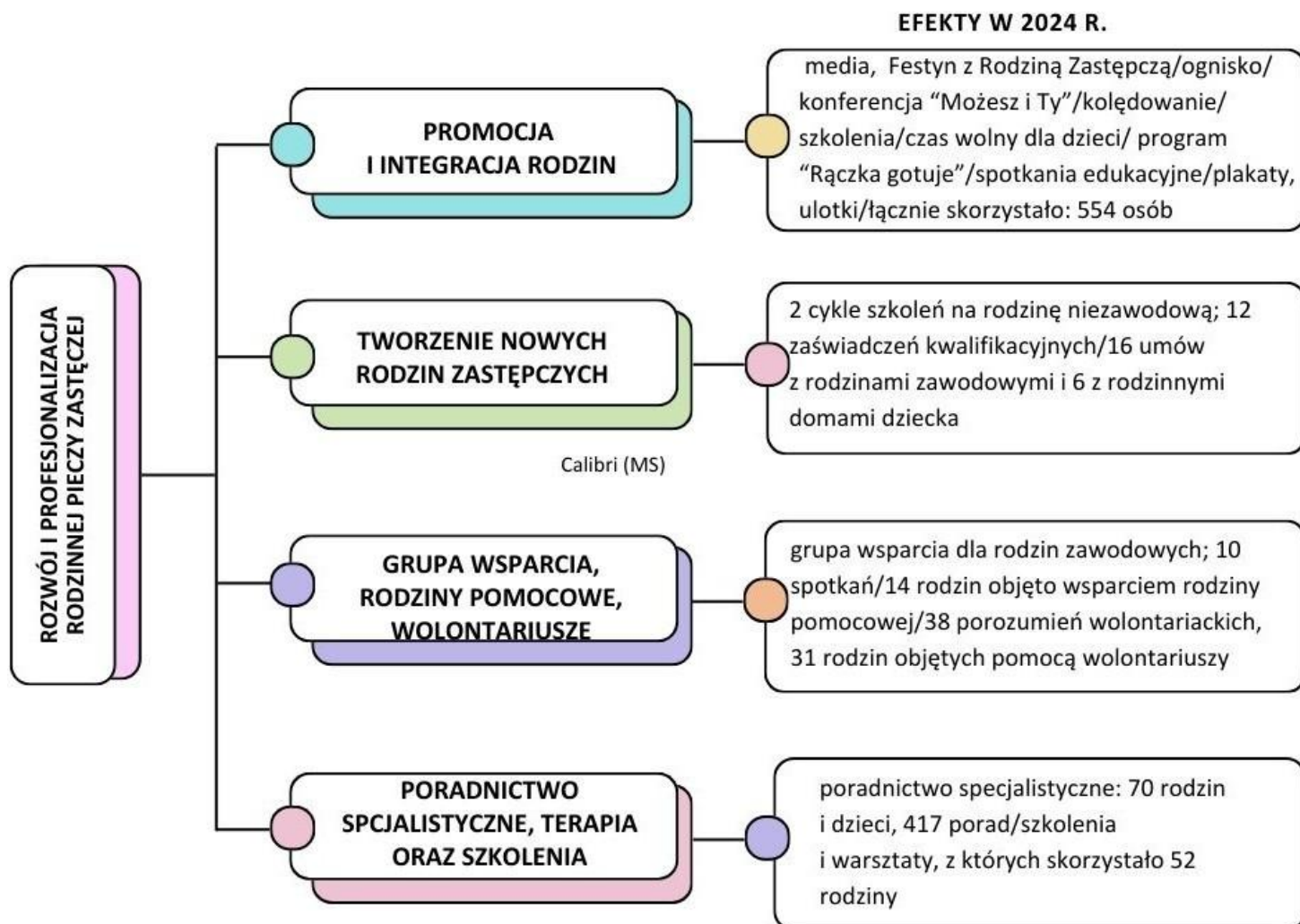
W Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Wodzisławskim na lata 2022 - 2024 przyjętym Uchwałą NR XXXV/359/2021 Rady Powiatu Wodzisławskiego z dnia 20 grudnia 2021 r. zaplanowane działania zmierzają do stworzenia takiego systemu pieczy zastępczej, który zapewni dzieciom tego potrzebującym wsparcie w postaci odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych formach pieczy zastępczej, wysokie standardy świadczonej pomocy, współpracę między podmiotami udzielającymi dziecku wsparcia, która – o ile to będzie możliwe – pozwoli na powrót dziecka pod opiekę rodziny naturalnej lub też umożliwi mu stabilne funkcjonowanie w rodzinnych lub instytucjonalnych formach pieczy zastępczej.

**Rysunek nr 10: Cele Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Wodzisławskim na lata 2022 – 2024**

Jednym z celów Programu jest rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej, w tym: pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych, rodzin zastępczych specjalistycznych i prowadzących rodzinne domy dziecka, doskonalenie warunków prowadzenia zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej, udzielanie potrzebnego wsparcia w zależności od zgłaszanych potrzeb oraz rozwój kompetencji wychowawczych osób sprawujących funkcję rodzin zastępczych.

Rysunek nr 11: Rozwój i profesjonalizacja rodzinnej pieczy zastępczej

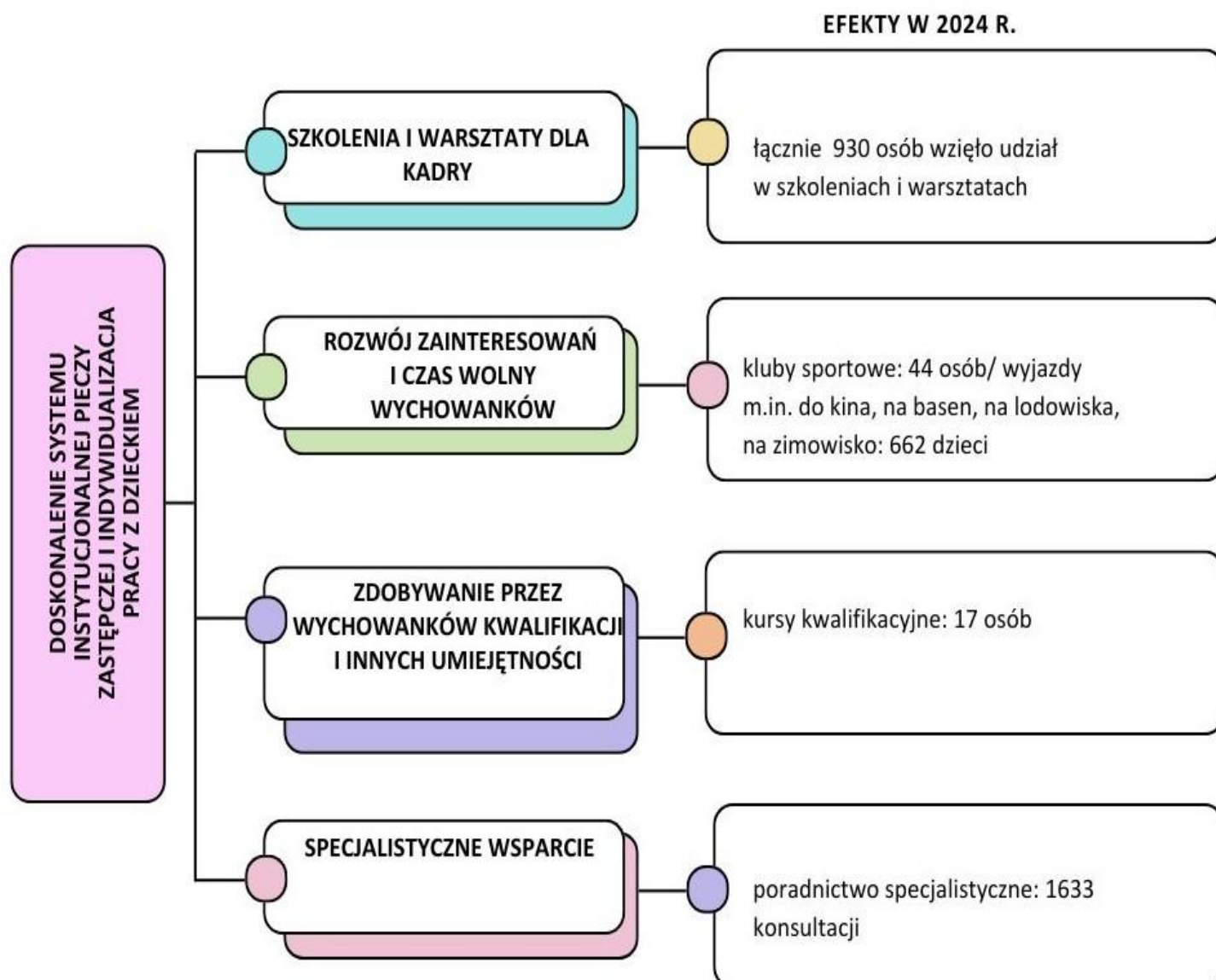

Kolejny cel Programu to doskonalenie systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz indywidualizacja pracy z dzieckiem poprzez wspieranie rozwoju placówek opiekuńczo – wychowawczych, zapewnienie kadrze placówek

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

dostępu do szkoleń, doskonalenie metod pracy służących indywidualizacji pracy z dzieckiem.

Rysunek nr 12: Doskonalenie systemu instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz indywidualizacja pracy z dzieckiem

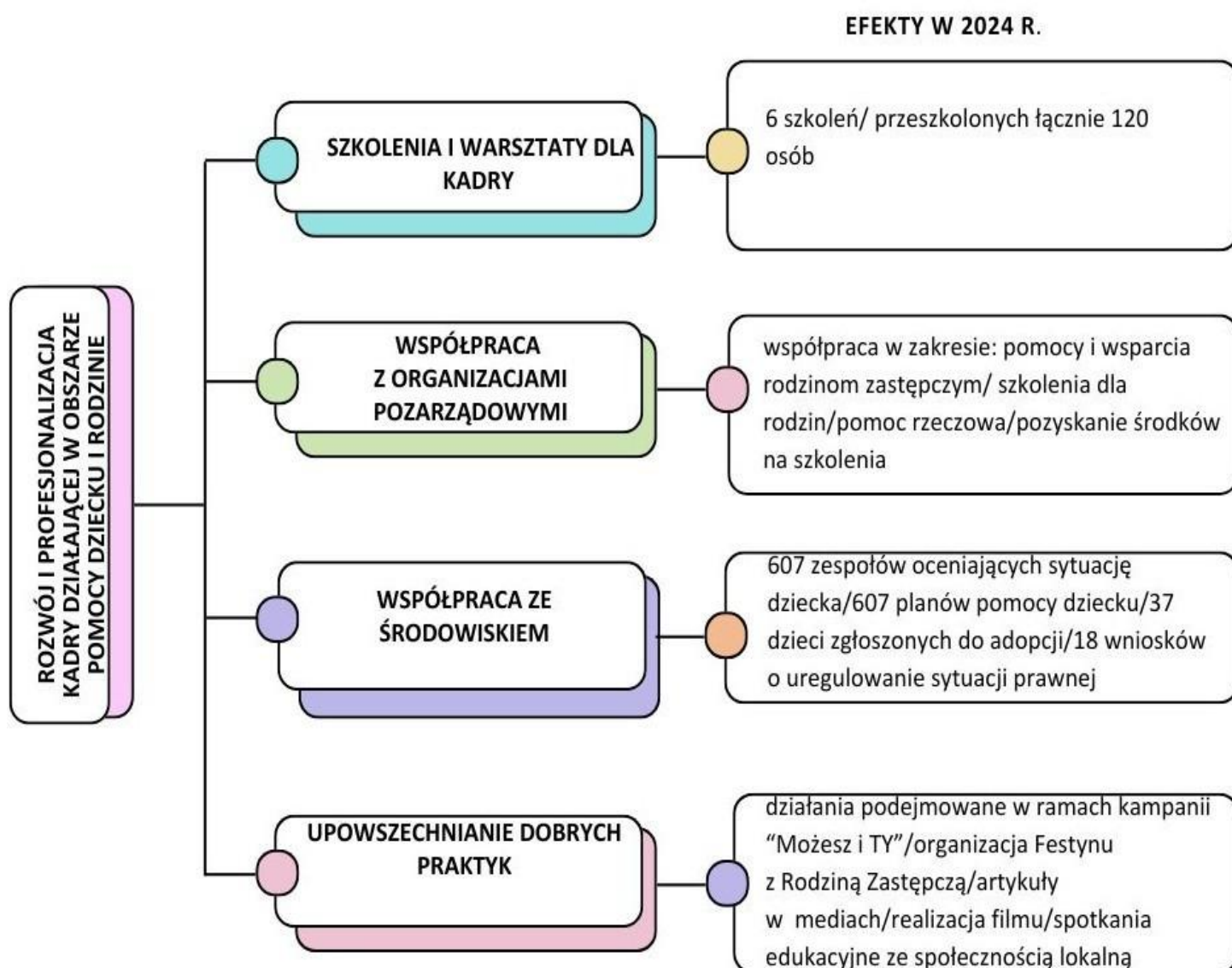

Jednym z celów Programu jest także rozwój i profesjonalizacja kadry działającej w obszarze wspierania dziecka i rodziny, poprzez działania w takich obszarach jak: podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek pomocy społecznej i kadr

Sprawozdanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2024 r.

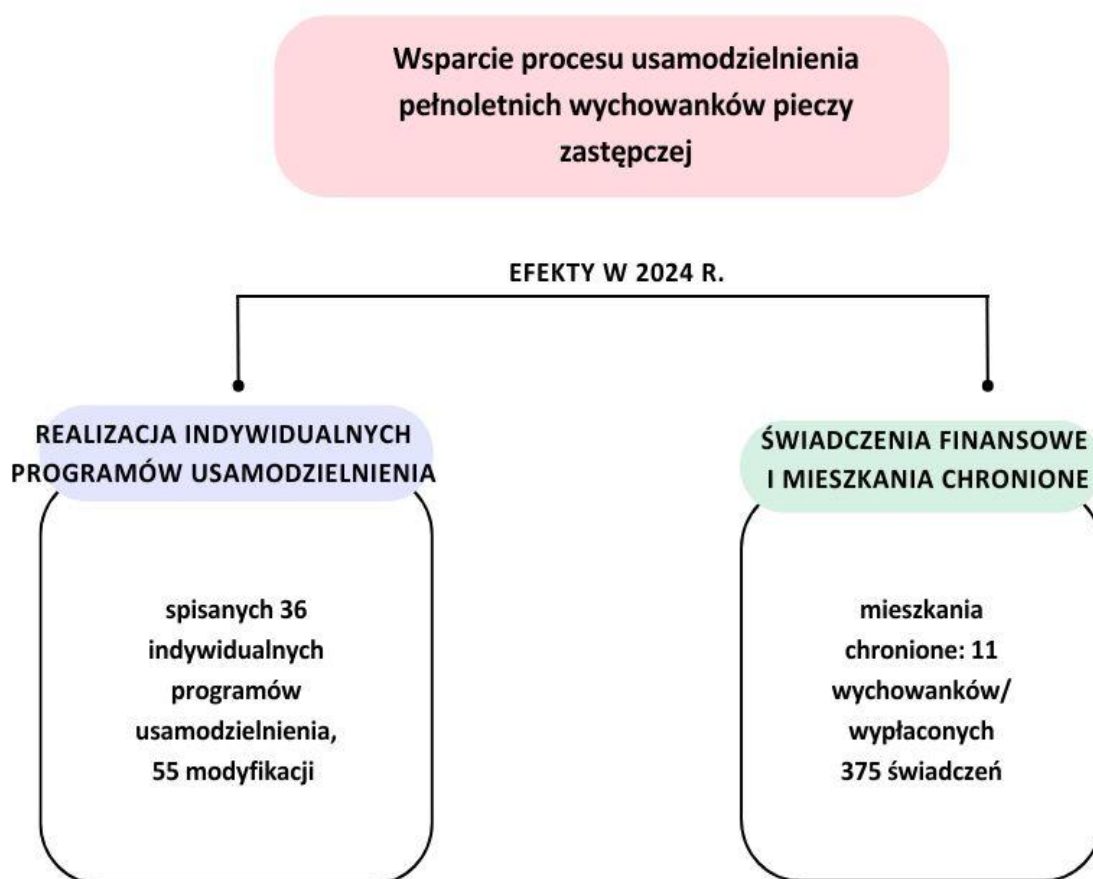
współpracujących z PCPR, upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną, współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz pieczy zastępczej oraz pracownikami socjalnymi, asystentami rodzin, placówkami edukacyjnymi, specjalistami, sądami oraz podstawową opieką zdrowotną.

Rysunek nr 13: Rozwój i profesjonalizacja kadry działającej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie

Działania zaplanowane w Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej zapewniają wsparcie dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej, poprzez podejmowanie działań adekwatnych do indywidualnych potrzeb wychowanków.

Rysunek nr 14: Wsparcie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

V. Potrzeby w zakresie pieczy zastępczej na rok 2025

1. Tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej.
2. Systematyczne zwiększanie liczby niezawodowych rodzin zastępczych i zawodowych rodzin zastępczych, a w szczególności pozyskanie zawodowej specjalistycznej rodziny i rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego.
3. Promowanie rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Wodzisławskiego w celu pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.
4. Organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji, a także zachowanie i wzmocnienie kompetencji opiekuńczo – wychowawczych już funkcjonujących rodzin zastępczych.
5. Stałe podnoszenie kwalifikacji kadry świadczącej wsparcie na rzecz dzieci i rodzin zastępczych.
6. Rozwój wielopłaszczyznowej współpracy na rzecz pieczy zastępczej.